

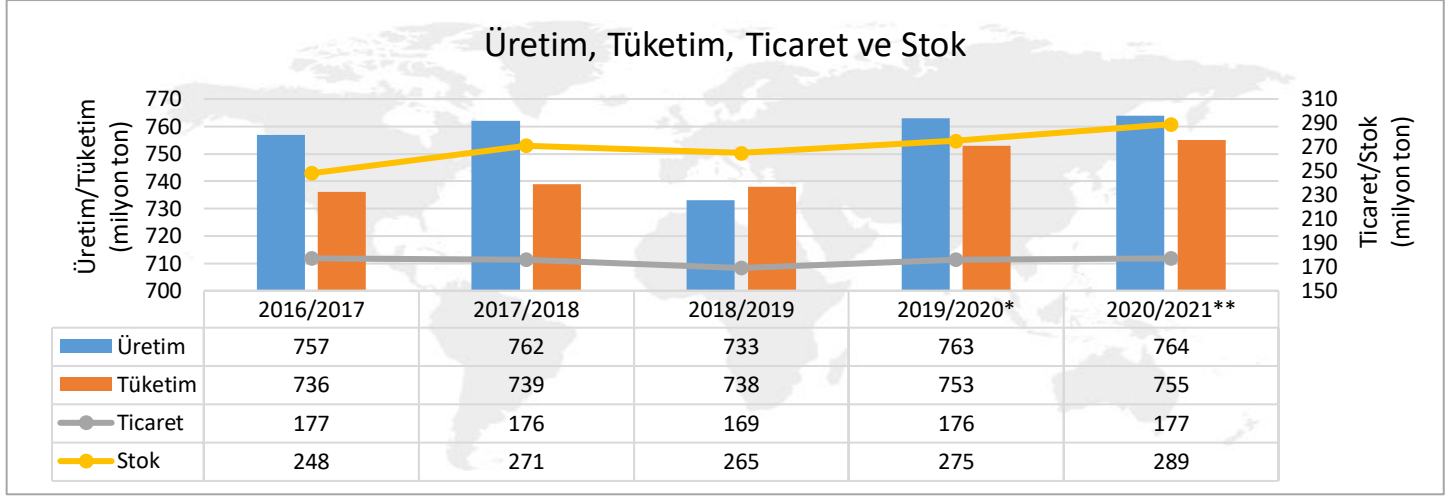

ÜRÜN MASALARI BUĞDAY BÜLTENİ

SAYI:7

MAYIS 2020

DÜNYADA BUĞDAY

Kaynak: IGC, *Tahmin, **Projeksiyon

COVID-19; hububat üretim ve tüketim dengesi üzerinde uluslararası belirsizliklere sebep olmuştur. Stok kabiliyeti yüksek gıda ürünlerine özellikle buğdaya olan talepte yakın dönemde artışlar görülse de, küresel ticaretin ve ekonomik koşulların zayıflamasının neticesinde uzun vadede talep artışının devam edeceği öngörülmektedir. Hububat ticareti geçen ay hızlanmasına rağmen hareket kısıtlamaları ve karantina önlemlerine bağlı lojistik zorluklarla da karşılaşılmaktadır.

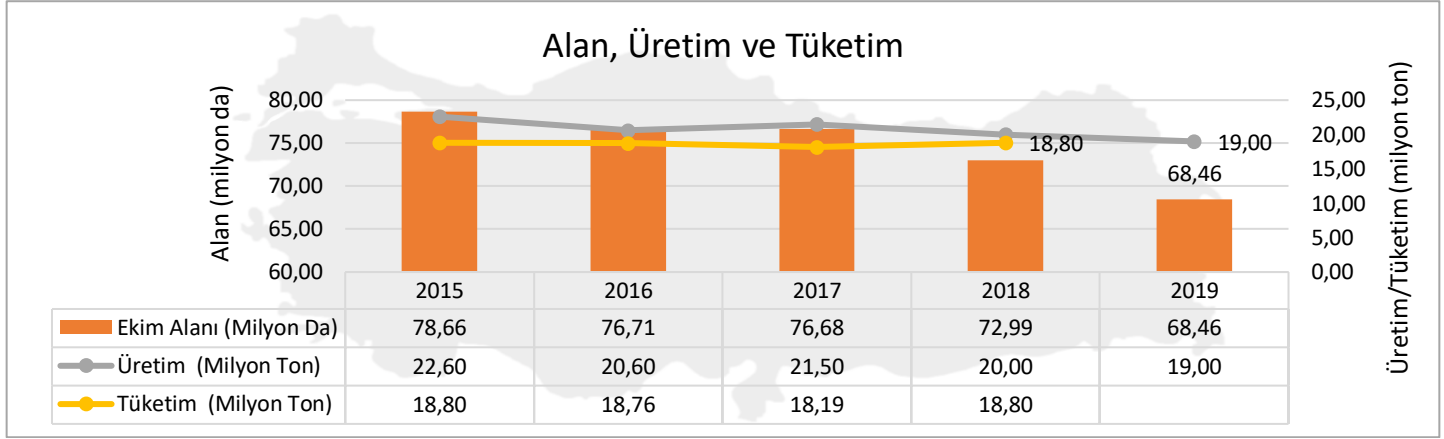
2020 yılında buğday üretiminin geçen yılın seviyesine yakın seyretmesi beklenmekte olup (kayıtlardaki en yüksek ikinci üretim); Rusya ve çeşitli Asya ülkelerindeki daha yüksek üretimle birlikte Avustralya ve Kazakistan'daki muhtemel toparlanmalar, AB, Kuzey Afrika, Ukrayna ve ABD'deki düşüşleri dengelemektedir.

2021 sonu küresel stok beklentisindeki artış Çin'den kaynaklanmaktadır. Çin hariç küresel stoklar değerlendirildiğinde %5'lik düşüş beklenmektedir. Stokların 2013 yılından beri ilk defa bu seviyelere düşecek olması fiyatlar üzerinde baskı oluşturabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca küresel buğday ihracatının yaklaşık %20'sini karşılayarak lider konumda olan Rusya 2 Nisan - 30 Haziran 2020 tarihleri arasında hububat ihracatına 7 milyon tonluk kota koymuştur. Bu kısıtlama kararı sonrası buğday ticareti alternatif ülkelere kayarak uluslararası fiyatlarda yükseliş yaşanmasına sebep olmuştur.

Uluslararası Hububat Konseyi (IGC); 2020/2021 sezonu için küresel buğday üretiminin geçen ayki ilk tahmininden **4 milyon ton azaltarak 764 milyon tona**, buğday tüketiminin ise yine geçen ayki tahmininden **5 milyon ton azaltarak 755 milyon tona** çıkacağını öngörmektedir.

TÜRKİYE'DE BUĞDAY

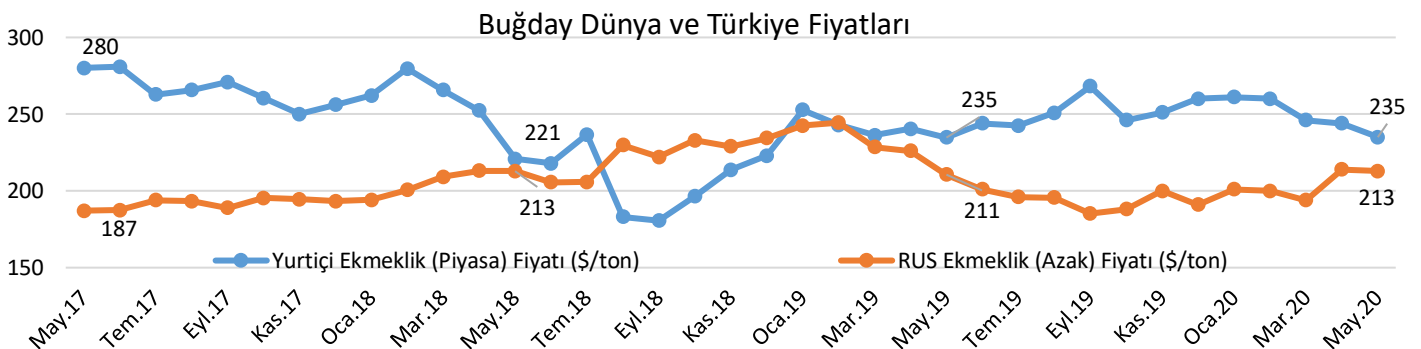

Kaynak: TÜİK

2019 yılı buğday ekilişi 68,5 milyon dekar, toplam üretim 19 milyon tondur. 57,5 milyon dekar alanda 15,85 milyon ton ekmeklik buğday, 11 milyon dekar alanda da 3,15 milyon ton makarnalık buğday üretilmiştir. 2018/2019 pazarlama yılı toplam buğday tüketimi 18,8 milyon ton, yeterlilik ise % 100,5'tir.

2019/2020 üretim sezonu için yapılan ilk değerlendirmelere göre özellikle makarnalık buğdayda olmak üzere toplam **ekiliş alanlarının %5 civarında arttığı, bu alan artışının daha çok sulu alanlarda olması sebebiyle üretimde %7-8'lik bir artış** olacağı tahmin edilmektedir. Her ne kadar bu sezon **ekim döneminde düşen yağış miktarı olarak az olsa da** dağılım olarak bitkinin ihtiyaç duyduğu dönemde gerçekleşmesi ile **bitki gelişiminde sorun yaşanmamıştır.**

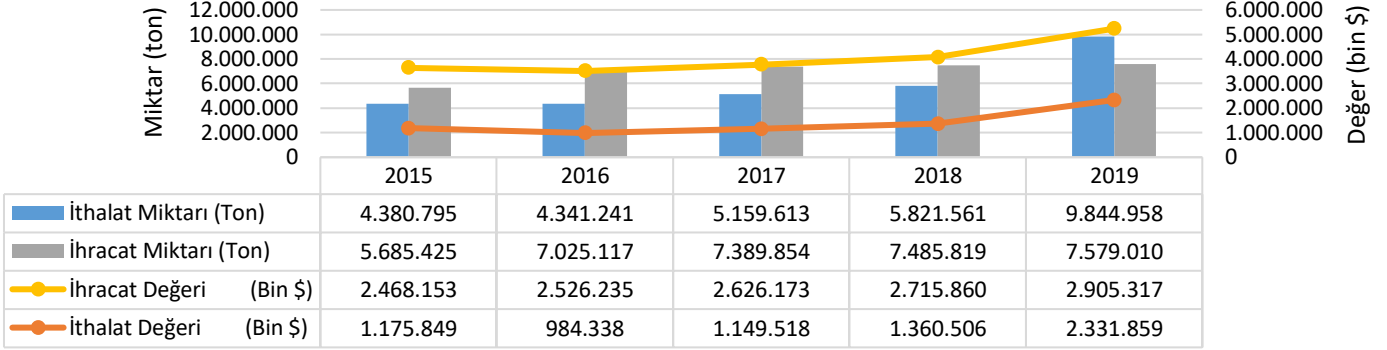
- Bununla birlikte sapa kalkma ve başaklanma dönemleri için Nisan ve Mayıs başı yağışları bitki gelişimini desteklemiştir. Bazı lokal alanlarda ise dolu zararı görülmüştür.
- Bu nedenle Anadolu'daki **"Nisan yağar sap olur, Mayıs yağar çeç olur."** deyişi ile bereketli bir sezon beklenmektedir.

Kaynak: TMO

Yerli ekmeklik buğday Mayıs ayı başı itibariyle 1.680 TL/ton (235 \$/ton) civarında işlem görmektedir. En çok ithalat yaptığımız ülke olan Rusya'da ekmeklik buğday Mayıs fiyatları 213 \$/ton'a yükselmiştir. Yurt içi ile Rus ekmeklik buğday **fiyat farkı 20 \$/ton'a** gerilemiştir.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, Buğday ve Mamul Madde Karşılığı

2019 yılı ilk 3 ayında 1,88 milyon ton buğday ithalatı yapılmışken 2020 yılı aynı dönemde 2,86 milyon ton buğday ithalatı yapılmıştır.

TÜRKİYE MAMUL MADDE İHRACAT RAKAMLARI

Yıllar	Un (ton)	Makarna (ton)	Bulgur (ton)	İrmik (ton)	Bisküvi (ton)	Toplam		
						(ton)	Değer (bin \$)	Buğday Karşılığı (ton)
2016	3.532.690	831.139	276.439	39.621	407.956	5.087.846	2.514.796	6.998.614
2017	3.489.624	1.055.256	257.298	59.659	442.632	5.304.469	2.611.344	7.347.840
2018	3.308.362	1.206.750	262.094	80.152	467.961	5.325.320	2.691.954	7.416.177
2019	3.262.133	1.272.881	262.615	81.461	520.667	5.399.757	2.877.584	7.511.956

2020 yılı ilk 3 ayında 1,89 milyon ton mamul madde ihracatı karşılığı 719 milyon \$, **2020 aynı dönemde 1,85 bin ton mamul madde ihracatı karşılığı 727 milyon \$ gelir elde edilmiştir.**

DEĞERLENDİRME

Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri

- Bölgede münavebe uygulamasıyla makarnalık buğday ekilişinin arttığı gözlemlenmiştir.
- Bölgede bitki gelişimi; sulu alanlarda dane dolun aşamasında, kuru alanlarda ise başaklanma aşamasında olup sorunsuz devam etmektedir.

İç Anadolu Bölgesi

- Konya ve civarında sulu alanlarda makarnalık buğday ekilişinin arttığı, diğer illerde ise buğdaydan arpaya kısmi yönelimin olduğu gözlemlenmiştir.
- Bölgede yağışsız geçen sonbahar dönemi sonrası sulu alanlarda bitki gelişimi başaklanma aşamasında ve fenolojik gelişim normal seyrinde devam etmektedir.
- Kuru alanlarda kardeşlenme aşamasını tamamlayarak sapa kalkmaya yeni başlamıştır.
- Mayıs ayının ilk haftası bölgeye düşen yağmur, stresli geçen Nisan ayını telafi ederek bitki gelişimini hızlandıracaktır.

Marmara Bölgesi

- Buğday ekiliş alanlarının geçmiş yıllara yakın olduğu değerlendirilmektedir.
- Mayıs yağmurları bitki gelişimini desteklemiştir. Bitki gelişimi yer yer başaklanma aşamasında olup gelişim normal seyirinde devam etmektedir.

Ülke Genelinde

- Tarımsal üretimi arttırmak için uygulanan projede yazlık ekiliş yapılan alanlardaki gelişim, iklimin uygun seyretmesiyle günlük ekilişlerle arasındaki farkı kapatma noktasına gelmiştir.
- Ağırlıklı makarnalık buğday olmak üzere ekilişlerin %5-10 civarında arttığı,
- Bu artışın daha çok sulu alanlarda olduğu verimde ve üretimde artış beklendiği,
- Yağışın az olduğu bölgelerde çıkışların geç gerçekleşmesi ve gelişimin kardeşlenme evresinde olması nedeniyle bu bölgelerde miktar olarak az ancak bin dane ağırlığı yüksek ve kaliteli ürün elde edilebileceği düşünülmektedir.
- Anadolu'daki "**Nisan yağar sap olur, Mayıs yağar çeç olur.**" deyişi ile bereketli bir sezon beklenmektedir.

TMO Alım Fiyatları

- Makarnalık Buğday 2. Grup 1.800 TL/ton
- Düşük vasıflı Makarnalık Buğday 1.575 TL/ton
- Sert Ekmeklik Buğdaylar 2. Grup 1.650 TL/ton
- Diğer Ekmeklik Buğdaylar 2. Grup 1.600 TL/ton
- Düşük Vasıflı Ekmeklik Buğday 1.425 TL/ton olarak açıklanmıştır.

HAZIRLAYAN**Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı****☎ 0 312 258 84 03****✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr**